

**Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet
Odsjek za politehniku**

Zvonimir Kolumbić, zvonimir@ffri.hr
Marko Dunđer, mdundjer@ffri.hr

**Rijeka,
prosinac 2012.**

Sadržaj

Popis kratica

Karton

- 1. Uvod**
- 2. Čvrstoća materijala**
- 3. Usvajanje elemenata**
- 4. Nerastavljeni spojevi**
- 5. Zavareni i zalemljeni spojevi**
- 6. Rastavljeni spojevi**
- 7. Vijčani spojevi**
- 8. Statički brtvljeni spojevi**
- 9. Elementi i spojevi cjevovoda**
- 10. Primjena spojeva**

Dodaci

Literatura

Predgovor

Cilj je ovog udžbenika prije svega pobuditi u studenata Odsjeka politehnike, Filozofskog fakulteta u Rijeci, zanimanje za elemente strojeva i konstruiranje te im pomoći u usvajanju znanja potrebnih za razvoj poboljšanih i novih proizvoda.

Udžbenik *Elementi strojeva 1* u prva tri dijela sažeto obrađuje podloge potrebne za usvajanje elemenata strojeva (*01 Uvod, 02 Čvrstoća materijala i 03 Usvajanje elemenata*). Sljedeća četiri dijela obuhvaćaju različite vrste općih nerastavljivih i rastavljivih spojeva (*04 Nerastavljni spojevi, 05 Zavareni spojevi, 06 Rastavljni spojevi, 07 Vijčani spojevi*). Zadnja tri dijela su posvećena elemenima cjevovoda i brtvljenju (*08 Elementi i spojevi cjevovoda i 09 Statički brtvljeni spojevi*) te najčešće sretanim primjenama spojeva (*10 Primjena spojeva*).

Dodatak sadrži zajednički glosar te zajedničke tablice i dijagrame potrebne za izradu zadataka. Na kraju se nalazi popis korištene i preporučene literature koja obrađuje *Elementima strojeva 1* i relevantna područja. Parcijalni glosari, tablice, dijagrami i popisi literature nalaze se na krajevima odjeljaka 01 ÷ 10.

Imajući u vidu nekoliko pogodnosti (*cijenu za studente, jednostavnost izmjena za autore, kvalitetu grafike, štednju šuma*), prva verzija udžbenika nije štampana nego je postavljena na Internet adresi <http://www.ffri.uniri.hr/~zvonimir/ElementiStrojeva1/index.html> 2012. godine.

Posebna je pozornost posvećena: (a) neodbojnom izgledu teksta i grafike te (b) uključivanju znanja potrebnih za izradu jednostavnih proizvoda.

U Rijeci, listopada 2012.

Autori

Popis kratica

a	– ubrzanje, m/s^2
A	– površina, mm^2
cm	– jedinična cijena materijala, kn/kg
c	– specifična toplina, $\text{J}/(\text{kg}\cdot\text{K})$
D/d	– vanjski/unutarnji promjer, mm
E	– modul elastičnosti, N/mm^2 ; energija, J
F	– sila, N
$HB / HRC / HV$	– tvrdoća po Brinellu / Rockwellu / Vickersu
K_{IC}	– lomna žilavost, $\text{N}/\text{m}^{3/2}$
m	– masa, kg
$L/B/H$	– duljina/širina/visina, mm
Q	– toplina, J
p	– tlak, N/mm^2
$R_{d,is}$	– dinamička izdržljivost pri istosmjernom opterećivanju, N/mm^2
R_e / R_E	– granica tečenja / granica elastičnosti, N/mm^2
$R_m / R_{m,t}$	– vlačna / tlačna čvrstoća, N/mm^2
t	– vrijeme, s
T	– apsolutna temperatura, K
V	– volumen, m^3
v	– brzina, m/s
W	– rad, J
w_i	– maseni postotak, $\% \ (\text{kg}/\text{kg})$
w_R	– recikličnost, $1 \ (\text{kg}/\text{kg})$
α	– toplinska rastezljivost, $\mu\text{m}/(\text{m}\cdot\text{K})$
δ	– debljina, mm
ϕ_i	– volumni postotak, $\% \ (m^3/m^3)$
ϑ	– temperatura, $^\circ\text{C}$
$\vartheta_{min}, \vartheta_{vmax}$	– minimalna / maksimalna temperatura trajne upotrebe, $^\circ\text{C}$
ε	– deformacija, $\% \ (\Delta L/L)$
η	– koeficijent gubitaka energije, 1 ; dinamička viskoznost, $\text{Pa}\cdot\text{s}$
λ	– toplinska vodljivost, $\text{W}/(\text{m}\cdot\text{K})$
μ	– koeficijent trenja, 1
ν	– Poissonov koeficijent, $1 \ (\Delta L/L)$
ρ	– gustoća, kg/dm^3 ; električna otpornost, $\mu\Omega\cdot\text{cm}$
σ, σ_d	– inženjersko naprezanje, N/mm^2 ; dopušteno naprezanje, N/mm^2
τ	– tangencijalno naprezanje, N/mm^2

Karton

Odsjek za politehniku Filozofskog fakulteta u Rijeci

Rijeka 2012./2013.

Broj indeksa: _____

Elementi strojeva 1

1. Podaci o studentu

Ime, prezime				
Datum i mjesto rođenja				
Vrsta i naziv završene srednje škole	Mjesto	Ocjena	Godina	
Napomena				

2. Uspjeh tijekom nastave

PREDAVANJA				VJEŽBE					
Br	Datum	Pris.	Bodova	Br	Datum	Pris.	Bodova	Vrsta	Bodova
1				1				—	
2				2				1. zadatak (50)	
3				3				2. zadatak (60)	
4				4				3. zadatak (50)	
5				5				4. zadatak (50)	
6				6				5. zadatak (60)	
7				7				6. zadatak (50)	
8				8				7. zadatak (60)	
9				9				8. zadatak (50)	
10				10				(430)	
11				11				seminarski (150)	
12				12				kolokvij (100)	
Ukupno		(60)				(60)		(680)	

zanimljivost, obim, sadržaj, nivo, estetika

Ispitni zadatak	(100+100)	Ukupni rezultat (1000)

3. Zaključni uspjeh

(nastavnik)	Rezultat	Datum	Potpis	Primjedbe studenta: (student)
Postotak				
Slovna ocjena				
Ocjena				

Nastavnici:

Dr. sc Marko Dunder, izv. profesor

Dr. sc. Zvonimir Kolumbić, red. profesor

Mapa znanja

